

והמגיס בפני אפרוחים - מגיס (מקצף) לובן ביצה לפני האפרוחים, שכשמגיסים אותו מתרבה ועולה וממלא את כל הקערה כולה, ועושים כן לסימן שגם אלו האפרוחים יגדלו בשומן ובשר כפלי כפליים ממה שהם כעת (בן יהוידע).

המקדת וכו', בשביל שלא ימותו, והריקוד הוא לסימן שאלו האפרוחים שכעת אינם זזים ממקומם יגדלו כראוי, וירקדו אנה ואנה כדרכן של עופות ותרנגולים (בן יהוידע).

קעבר משום כל תשחית מדרבנן, שמדאורייתא עובר על 'בל תשחית' רק כשקוצץ אילן מאכל (מהרי"ץ חיות, ע"פ הרמב"ם מלכים ו, י, אולם ראה במנחת חינוך מצוה תקכט אות ב), ויש סוברים שכל דבר שמקלקלו שלא לצורך עובר על 'בל תשחית' מהתורה (סמ"ג לאוין רכט, רבינו יוחם מישרים, לא, ו).

חמרא ותיי לפום רבנן חיי וחמרא לפום רבנן ולפום תלמידיהון, שכשותים יין במידה ראויה מביא הוא רפואה, כמבואר בב"ב (נה, ב), ולכן מתחילה אמר להם חמרא וחיי, שאם ישתו יין במידה ראויה יזכו לחיים, עוד הוסיף לברכם שגם אם ישתו יותר מהראוי להם לא יסתכנו בשתייתם, ולכן הקדים את החיים ליין, לרמז שגם לאחר ששתו הרבה יין יהיו בריאים וחזקים כמו שהיו קודם ששתו אותו, ומשום כך הוסיף ואמר 'לפום תלמידיהון' שדרך התלמידים לשתות יין יותר מהשיעור הראוי (מהרש"א).

רבי יהודה אומר גד אינו אלא לשון עבודה זרה שנאמר וכו', והאיסור הוא משום שרוצה להגדיל את מזלו על ידי הזכרת שם של עבודה זרה, אך אין איסור להזכיר את השם של העבודה זרה הזו, כיון שעבודה זרה שמוזכרת בתורה [או בנביא] מותר להזכיר את שמה, כמבואר בסנהדרין (סג, ב) (מהרש"ם).

האומר שחטו תרנגול זה שקרא ערבית וכו', יש בו משום דרכי האמורי, ויש גורסים בגמרא 'אין בו משום דרכי האמורי' ומותר לשחוט תרנגולים אלו (מהרי"ל קיא, ב"י י"ד קעט ד"ה וכן אלו), ויש אומרים, שאסור לעשות כן רק כשאומר שחטו תרנגול זה שקרא כעורב, אך אם אומר סתם שחטו תרנגול זה, מותר ואין בזה משום דרכי האמורי גם אם שוחטו בגלל שקרא כעורב (מהרי"ל שם בשם רבו, רמ"א שם, ג, וראה בביאור הגר"א שם, ח, שהיתר זה אינו נכון שגונב דעתו של מקום). ■ להלכה, אסור לומר שחוט תרנגול שקרא כעורב ותרנגולת זו שקראה כתרנגול (שו"ע י"ד קעט, ג), ויש אומרים שאם אומר סתם שחטו ואינו אומר את הטעם מותר לשוחטו, וכן המנהג (רמ"א שם), ויש אומרים שנהגו להתיר גם כשאומר את הטעם, ולשיתטם אין בזה כלל משום דרכי האמורי (ש"ך שם).

אשתה ואתיר וכו', יש בו משום דרכי האמורי, ויש שגרס 'אין בו משום דרכי האמורי' כיון שאומר כן בדרך תפילה (מאירי, וראה בן יהוידע שזו הגירסא הנכונה).